Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Klimaat en Energie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
KGG_DGKE / 108777265

Uw kenmerk
2026Z22635

Datum 9 november 2026
Betreft Beantwoording vragen van het lid Teunissen (PvdD) over NL inzet 31e Conferentie van Partijen van het VN-Klimaatverdrag COP31

Geachte Voorzitter,

Hierbij bieden wij u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het lid Teunissen (PvdD) over de Nederlandse inzet voor de 31e Conferentie van Partijen van het VN-Klimaatverdrag COP31.

Deze vragen werden ingezonden op 19 oktober 2026 met kenmerk 2026Z22635.

Stientje van Veldhoven-van der Meer
Minister van Klimaat en Groene Groei

S.W. Sjoerdsma
Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

2026Z22635

1
Kunt u in meer detail dan in uw brief van 23 september 2026 toelichten hoe Nederland op de COP31 meer expliciet aandacht wil vragen voor de afbouw van fossiele brandstoffen?

Antwoord
Ja, dit is toegelicht in de Kamerbrief met de brede inzet voor COP31 die uw Kamer op 30 oktober jl. heeft ontvangen. De transitie weg van fossiele brandstoffen is een dwarsdoorsnijdende prioriteit voor Nederland deze COP. Als co-voorzitters van de conferentie in Santa Marta hebben Nederland en Colombia nieuw momentum weten te genereren, en een groep van 57 landen bijeengebracht die vastberaden zijn om hun transitie te realiseren. Tijdens COP31 zal het kabinet de uitkomsten op diverse momenten actief onder de aandacht brengen. De nadruk blijft daarbij liggen op uitvoering en daadwerkelijke versnelling van de energietransitie, zonder dat een nieuw consensusbesluit wordt gezocht.

2
Is Nederland bereid op de COP31 expliciet steun te geven aan de Braziliaanse roadmap voor uitfasering van fossiele brandstoffen, zodat het onderwerp op de UNFCCC-agenda blijft?

Antwoord
De routekaart over de transitie weg van fossiele brandstoffen van het COP30-voorzitterschap is een rapport. Dit rapport wordt naar verwachting kort voor COP31 gepubliceerd. Brazilië heeft landen hierbij niet verzocht om het rapport te steunen. Nederland zal zich gedurende de COP ervoor inspannen dat de routekaart opvolging krijgt, in lijn met de Raadsconclusies en het onderhandelingsmandaat van de Europese Unie die op 12 oktober jl. zijn vastgesteld.[1] Daarin stelt de EU dat deze routekaart een van de opties biedt waarmee landen op COP de inzet op mitigatie kunnen versterken. Daarnaast zal het rapport worden benut in de context van de bijeenkomsten van de Santa Marta coalitie om deelnemende landen te ondersteunen bij het maken van hun nationale transitieplannen.

3
Deelt u de opvatting dat concrete einddata en afspraken in een nationaal uitfaseerplan essentieel zijn om te zorgen dat de Nederlandse klimaatambities waargemaakt kunnen worden, maar ook om geloofwaardig internationaal op te treden als voorloper op dit onderwerp?

Antwoord
Het kabinet stelt het halen van de klimaatdoelen voorop en kijkt hierbij naar het wegbewegen van fossiele brandstoffen vanuit een samenhangend perspectief op opbouw van duurzame energie en afbouw van fossiel. Als de opbouw van het duurzame alternatief beschikbaar is of komt, kunnen concrete einddata voor specifieke

[1] Raad van de Europese Unie, Raadsconclusies – *Voorbereiding van de 31e Conferentie van de Partijen (COP31) bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC)*, documentnummer 14250/26, Brussel, 12 oktober 2026

toepassingen van fossiel een bijdrage leveren in de transitie naar dit alternatief, zoals bij de einddatum voor kolen in de elektriciteitsproductie, het stoppen met aardgasaansluitingen bij nieuwbouw of de Europese uitfasering van fossiele brandstofauto's. Zoals toegezegd in het Notaoverleg Energiesysteem van 26 oktober jl. zal ik echter bij mijn Franse collega informeren hoe zij met deze afwegingen zijn omgegaan.[2] Hierbij is ook relevant dat voor het doel van klimaatneutraliteit geen volledige uitfasering van fossiel nodig is, zoals staat toegelicht in de actualisatie van het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE).[3]

4
Bent u het ermee eens dat het uitfaseerplan voor fossiele brandstoffen van een rijk land met hoge historische uitstoot ten minste de volgende elementen zou moeten omvatten: concrete einddata voor de verschillende fossiele brandstoffen, geen nieuwe gasexploratie en productie, verdere afbouw van fossiele subsidies een beperking van reclame voor fossiele producten, een verplichting voor bedrijven om hun plannen in lijn te brengen met het 1,5°C-doel? Bent u bereid om deze elementen alsnog uit te werken in het Nederlandse uitfaseerplan? Zo nee, waarom niet, en kunt u dan toezeggen dat er zo snel mogelijk concrete einddata komen voor elke soort fossiele brandstof?

Antwoord
Met het NPE als nationale routekaart voor het wegbewegen van fossiel maakt het kabinet duidelijk hoe de ombouw van ons energiesysteem de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen in hoog tempo naar beneden brengt. Het gebruik van einddata kunnen onderdeel zijn van deze verandering, zoals aangegeven in antwoord op vraag 3. Gelijktijdig werkt het kabinet aan de afbouw van fossiele subsidies, de inzet daarop staat beschreven in het antwoord op vraag 17. Bij de volgende herziening van het Nationaal Plan Energiesysteem bekijkt het kabinet opnieuw wat er vanuit het perspectief van het wegbewegen van fossiel nodig is.

5
Bent u bereid om in het Nederlandse uitfaseerplan in het NPE een einddatum op te nemen voor kolen in 2030, voor gas in 2035 en voor olie in 2040? Zo nee, waarom niet?

Antwoord
Nederland werkt als onderdeel van de EU aan een klimaatneutrale samenleving in 2050. Er is dus een einddatum voor de uitstoot van broeikasgassen vastgesteld. In het NPE is aangegeven hoe de inzet van deze brandstoffen komende jaren snel kan worden teruggebracht. Ook zijn op bepaalde onderdelen hiervoor al einddata geformuleerd, zoals voor gebruik van kolen in elektriciteitsproductie. Tegelijkertijd zijn er vormen van fossiel gebruik in het energie- en grondstoffensysteem waarvoor alternatieven nog onvoldoende beschikbaar zijn of binnen een Europees level playing field inzetbaar zijn.

6
Bent u bereid actief te pleiten voor het opnemen van deze einddata in de nog uit te werken Europese roadmap om fossiel uit te faseren?

[2] TZ202610-207
[3] Actualisatie Nationaal Plan Energiesysteem, gepubliceerd 15 september 2026 (nr. 2026D43490 en 2026D43491), in het bijzonder hoofdstuk 7 van het Verdiepingsdocument

Antwoord
Conform motie van Oosterhout[4] heeft Nederland tijdens de Milieuraad van 12 oktober jl. opgeroepen tot een Europese routekaart voor de transitie weg van fossiele brandstoffen voor COP31. Nederland zal zich samen met EU-partners hiervoor blijven inspannen. Zolang er geen sprake is van een Europese routekaart is de vraag of hierin einddata moeten worden opgenomen niet aan de orde. Om voldoende lidstaten mee te krijgen in het voorstel voor een Europese routekaart, acht Nederland het bovendien niet wenselijk om de discussie over einddata hier op voorhand aan te verbinden.

7
Hoe gaat u de plannen voor nieuwe gasexploratie, zoals onder het nieuwe verdrag met Duitsland voor exploitatie van gas onder de Noordzee, in lijn brengen met de uitfaseerplannen voor fossiele brandstoffen en hoe verenigt u deze stap met de analyse van het IEA dat in het scenario waarin de wereld in 2050 netto nul uitstoot bereikt, geen nieuwe langlopende olie- en gasprojecten nodig? Heeft u ook onafhankelijk onderzoek laten doen naar de lock-in risico's van het openen van nieuwe gasproductievelden? Zo niet, bent u bereid deze risico's in beeld te brengen?

Antwoord
Uit de actualisatie van het NPE blijkt dat aardgas in ieder geval nog in 2040 en vermoedelijk ook tot 2050 een rol zal spelen in ons energiesysteem. Zowel vanuit het belang van emissiereductie als vanuit energiezekerheid en het verlagen van onze importafhankelijkheid, speelt de eigen winning een rol. De productie uit Nederland zal de komende decennia gecontroleerd afnemen in lijn met de dalende gasconsumptie waar het kabinet op stuurt. Van een lock-in zal daarmee geen sprake zijn.

8
Hoe waarborgt u dat de verdere uitwerking van adaptatie-indicatoren en de coördinatie richting COP32 leidt tot meer en betere adaptatiefinanciering, die voorspelbaar is, als gift wordt verstrekt en lokaal kan worden ingezet?

Antwoord
De indicatoren van het UAE–Belémwerkprogramma zijn belangrijk voor strategische afstemming, verantwoording en het verbeteren van impact van klimaatinvesteringen door overheden, klimaatfondsen, ontwikkelingsbanken en particuliere investeerders. Nederland heeft hier sterk op ingezet, omdat betrouwbare gegevens nodig zijn om de effectiviteit van investeringen te vergroten en leemtes in de inzet op te sporen. De indicatoren gaan een kader bieden om adaptatieactie te meten, waardoor mondiale trends en resultaten beter zichtbaar worden. De indicatoren geven zo waardevolle informatie - ook in Nederland – voor additionele internationale actie, bijvoorbeeld voor weerbaarheid tegen klimaatgerelateerde rampen, klimaatgerelateerde gezondheidsklachten en klimaatslimme voedselproductie.

9
Kunt u toelichten welke afweging wordt gemaakt om de verantwoordelijkheid voor een groot deel van de internationale klimaatfinanciering over te laten aan de private sector,

[4] Kamerstuk 21 501-08, nr. 1057

met name op het gebied van adaptatie, terwijl op adaptatie weinig winst kan worden gemaakt in tegenstelling tot groene energie?

Antwoord
De omvang van de klimaatuitdaging is zo groot dat publieke financiering alleen niet volstaat en private financiering op schaal moet worden gemobiliseerd. In de internationale klimaatfinanciering wordt daarom gekozen voor een benadering die zowel inzet op publieke financiering als op het mobiliseren van private financiering, en op de bijdrage die multilaterale banken kunnen leveren. Ook voor adaptatie geldt dat de inzet van de private sector belangrijk is. Hierbij kan worden gedacht aan verzekeringen, droogteresistente zaden en het weerbaarder maken van infrastructuur. Als onderdeel van de intensivering van internationaal klimaatbeleid schaalt Nederland daarom het 'Dutch Fund for Climate and Development' op, dat al bewezen heeft voor klimaatadaptatie privaat kapitaal te kunnen mobiliseren.

10
Bent u bereid zich in het zetten voor heldere afspraken en meer duidelijkheid over de verdrievoudiging van adaptatiefinanciering, inclusief een helder basispad?

Antwoord
In Belém is vorig jaar het besluit genomen om adaptatiefinanciering te verdrievoudigen. Het was toen niet haalbaar om tot nadere concretisering van die afspraak te komen. Het kabinet verwacht ook deze COP geen draagvlak om tot verdere verduidelijking hiervan te komen die op steun kan rekenen van alle partijen. Nederland blijft internationaal inzetten op het opschalen van adaptatiefinanciering. Dit doen we onder andere in het kader van de zogeheten *Champions Group on Adaptation Finance*. Voor wat betreft de eigen Nederlandse publieke klimaatfinanciering gaat ruim 60% naar adaptatie.

11
Hoe wordt de 'fair share' van Nederland in klimaatfinanciering bepaald, en vindt u dat het huidige niveau van financiering volstaat, gezien er sterk wordt uitgegaan van private financiering, waarbij gebrek is aan perspectief op het terugverdienen van de investeringen op adaptatieprojecten?

Antwoord
Het mondiale klimaatfinancieringsdoel waarover tijdens COP29 werd besloten is een collectief doel. Er is geen verdeelsleutel afgesproken per sector of land. Nederland staat bekend als een betrouwbare en innovatieve donor op klimaatfinanciering. Nederland is in staat geweest om de laatste jaren steeds meer private investeringen in klimaat mogelijk te maken, zowel in mitigatie als in adaptatie. Het kabinet vindt het belangrijk om de Nederlandse rol als betrouwbare, ambitieuze klimaatpartner te versterken en maakt hiertoe in 2027-2031 extra middelen beschikbaar via het klimaatartikel op de begroting voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, zoals toegelicht in de CW3.1 brief over intensivering van internationaal klimaatbeleid van 26 oktober jl.[5]

12
Bent u bereid het Nederlandse aandeel in klimaatfinanciering op te schalen?

[5] Kamerbrief 'Intensivering Internationaal Klimaatbeleid', 26 oktober 2026 (2026Z22930)

Antwoord
Voor de periode 2027 – 2031 maakt het kabinet €461 mln. extra beschikbaar voor het klimaatartikel op de begroting voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.[6] Hiermee herstelt en versterkt het kabinet de inzet op klimaatfinanciering.

13
Hoe kijkt u naar de resultaten uit onderzoek van ActionAid, waaruit blijkt dat de landen die het meest kwetsbaar zijn voor klimaatverandering vaak weinig actie in de vorm van adaptatie of mitigatie kunnen ondernemen, doordat de kosten van hun schulden te hoog zijn?

Antwoord
Het kabinet deelt de zorg uit het onderzoek van ActionAid dat juist de landen die het meest kwetsbaar zijn voor klimaatverandering vaak de minste ruimte hebben om te investeren in adaptatie en mitigatie, omdat een groot deel van hun begroting opgaat aan rente en aflossing van schulden. Dit vergroot het risico op een vicieuze cirkel van klimaatimpact, economische schade en toenemende schuldenlast.

14
Bent u, gezien de druk van deze schulden, bereid om maatregelen op tafel te leggen bij de aanstaande COP31 om te verzekeren dat landen met een hoge staatsschuld ook mee kunnen doen aan klimaatmaatregelen en niet het slachtoffer worden van de effecten van de klimaatcrisis? Zo ja, welke maatregelen zal u hierbij bespreken?

Antwoord
Het kabinet zet zich ervoor in dat deze problematiek internationaal hoog op de agenda staat en landen met een hoge staatsschuld niet buitenspel komen te staan in de klimaataanpak. Het kabinet vraagt in internationale fora – zoals de VN, het IMF en de Wereldbank – nadrukkelijk aandacht voor de wisselwerking tussen schuldenlast en klimaatinvesteringen. Daarbij pleiten we voor betere toegang van kwetsbare landen tot passende instrumenten, inclusief concessionele financiering, zodat noodzakelijke klimaatactie niet leidt tot onhoudbare schulden. De publieke klimaatfinanciering van Nederland bestaat grotendeels uit giften, waarmee de schuldenlast van overheden van ontwikkelingslanden niet verder wordt verzwaard. Het kabinet heeft er bovendien op aangedrongen dat klimaatrisico's en klimaatinvesteringen worden opgenomen in het schuldenraamwerk van IMF en Wereldbank waarmee deze worden meegenomen bij beslissingen over het verstrekken en aangaan van leningen. We ondersteunen bovendien ontwikkelingslanden bij het versterken van hun financiële instituties en schuldenbeheer, zodat zij zelf meer grip krijgen op een duurzame financieringsstrategie. Tot slot zetten we in op het versnellen van schuldherstructurering bij landen met onhoudbare schulden, zodat zij niet jarenlang in een impasse blijven hangen.

15
Kunt u toelichten waarom een onafhankelijk Just Transition-mechanisme niet op Nederlandse steun kan rekenen, ondanks dat zo'n onafhankelijke instantie een formele rol voor sociale inclusie van minderheden kan verzekeren?

[6] Kamerbrief 'Intensivering Internationaal Klimaatbeleid', 26 oktober 2026 (2026Z22930)

Antwoord
Nederland steunt het belang van inclusief klimaatbeleid en zal zich daar op COP31 voor inspannen. Het kabinet heeft daarbij de sterke voorkeur om dit als principe door ál het werk onder het VN-klimaatverdrag (UNFCCC) en de Overeenkomst van Parijs te prioriteren, bijvoorbeeld door *just transition* op te nemen in de VN-klimaatplannen (NDCs), in plaats van via een apart mechanisme. Een apart mechanisme onder UNFCCC zal bovendien aanzienlijke druk leggen op de beperkte begroting van de organisatie, in een periode waarin zij tegen een groeiend begrotingstekort aankijkt vanwege het uittreden van de Verenigde Staten.

16
Deelt u de opvatting dat Nederland, als land dat gedurende de geschiedenis per persoon een relatief hoge uitstoot had, een extra verantwoordelijkheid heeft om zowel de Nederlandse uitstoot drastisch te verminderen, als ook de initiatieven in andere landen om hun uitstoot te verminderen moet ondersteunen?

Antwoord
Nederland houdt zich aan de verplichtingen op basis van het VN-klimaatverdrag en de Overeenkomst van Parijs. Het vindt het daarbij van belang dat ook landen die sinds het afsluiten van het VN-klimaatverdrag in 1992 een (forse) economische ontwikkeling hebben doorgemaakt verantwoordelijkheid nemen om hun eigen uitstoot te verminderen.

17
Hoe rijmt u enerzijds de lof die Nederland ontvangt door de vooraanstaande positie in het organiseren van de TAFF-conferentie en anderzijds het Nederlandse plan rondom fossiele subsidies, waarbij weinig sprake is van afbouw?

Antwoord
Nederland heeft niet alleen door de organisatie van de conferentie over de afbouw van fossiele brandstoffen een vooraanstaande rol bij de implementatie van multilaterale afspraken ingenomen. Ook bij de internationale coördinatie rondom uitfasering van fossiele brandstofsubsidies speelt Nederland al enige tijd zo'n rol, onder meer als co-voorzitter van de '*Coalition on Phasing Out Fossil Fuel Incentives Including Subsidies*' (COFFIS). Het fossiele subsidiebeleid richt zich met name op het verhogen van het beprijzingsniveau. Heffingen zijn reeds verhoogd en diverse kortingen en vrijstellingen zijn en worden verder afgebouwd. Zo is bijvoorbeeld de gasbelasting verhoogd. De genomen beleidsmaatregelen en de EU-ETS prijs hebben tussen 2021 en 2026 de totale hoeveelheid fossiele subsidie verkleind met €3,9 mld. Graag merk ik hierbij op dat deze verlaging niet tot uiting komt in een kleiner beprijzingsgat in het jaarlijkse overzicht van fossiele subsidies in de Miljoenennota. Dat komt doordat het niveau van de klimaatschadekosten waarmee de feitelijke beprijzing wordt vergeleken – uitgedrukt in euro per ton CO_2-uitstoot – eveneens jaarlijks stijgt. Hierbij volgt het kabinet het handboek Milieuprijzen van CE Delft. Nederland zet zich verder in om deze subsidies af te bouwen via de Europese Unie en andere internationale fora. Versterking en uitbreiding van het ETS en stevige beprijzing op EU-niveau zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. De komende tijd zullen de fossiele subsidies vooral verlagen door toenemende beprijzing als gevolg van de start van ETS2 inclusief de Nederlandse opt-in van een aantal sectoren, en de verwachte oplopende prijs van emissierechten in het EU-

ETS1. Ook zal de voorziene terugloop van het gebruik van fossiele energie een belangrijke factor zijn in de afname van fossiele subsidies.

18
Kunt u toezeggen dat er nieuwe stappen zullen worden gezet in de afbouw van fossiele subsidies? Zo nee, waarom niet? Kunt u een stappenplan of ander vooruitzicht opstellen om duidelijkheid te geven over dit proces?

Antwoord
In het voorjaar wordt integraal bezien welke maatregelen nodig en wenselijk zijn om klimaatdoelen te halen en vaart te houden in de energietransitie.
Beprijzingsmaatregelen en afbouw van fossiele regelingen kunnen hier onderdeel van zijn. Afbouw van regelingen en hogere beprijzing heeft uiteenlopende effecten op verschillende stakeholders, waaronder huishoudens en bedrijven. Het is daarom belangrijk om de opties zorgvuldig af te wegen.

19
Herinnert u zich dat Nederland tijdens de Santa Marta conferentie andere landen heeft aangespoord hun fossiele subsidies en voordelen in kaart te brengen volgens de methodologie van de internationale coalitie COFFIS en landen daarvoor uitgenodigd? Kunt u inzichtelijk maken wat de stand van zaken is?

Antwoord
De informatie is gedeeld met alle deelnemende landen. Het COFFIS-secretariaat (ondergebracht bij het *International Institute for Sustainable Development*) heeft daarbij technische ondersteuning aangeboden bij het in kaart brengen van hun fossiele subsidies. Het is aan de landen zelf om op dit aanbod in te gaan. Nederland blijft landen hier tijdens internationale bijeenkomsten op attenderen en zet de diplomatieke outreach over COFFIS via verschillende gremia voort.

20
Kunt u toezeggen dat Nederland zich op COP31 actief zal inzetten tegen klimaatobstructie, waaronder pogingen om wetenschappelijke conclusies te verzwakken, besluitvorming te vertragen of fossiele-uitfasering van de agenda te houden?

Antwoord
Ja.

21
Kunt u uiteenzetten of u zich herkent in de kritiek van India op de IPCC-methodologie dat rechtvaardigheid en de verschillen in verantwoordelijkheden en mogelijkheden tussen landen onvoldoende wordt meegenomen en bent u het met India eens dat gelijkheidsanalyses integraal mee moeten worden genomen in IPCC-rapporten?

Antwoord
Het klopt dat in de 6^{e} IPCC-rapportage beperkt aandacht is voor internationale rechtvaardigheidsaspecten, met name in de gebruikte sociaaleconomische scenario's en verdeling van resterende koolstofbudgetten. De aandacht ging vooral uit naar gelijkheid- en rechtvaardigheidsaspecten van klimaatbeleid op nationale schaal. Tijdens de

vaststelling van de inhoudsopgave van de 7e IPCC rapportage (scoping) is dit onderkend. Er zal in deze rapportage meer integraal en als doorsnijdend thema naar gelijkheid- en rechtvaardigheidsaspecten van het klimaatvraagstuk worden gekeken.

22
Welke mogelijkheden ziet u om zowel deze gelijkheidsaspecten als ook de wetenschappelijke onafhankelijkheid van het IPCC beter te beschermen?

Antwoord
Het kabinet acht het van groot belang dat IPCC wetenschappers hun werk onafhankelijk kunnen doen. De onafhankelijkheid daarvan is geborgd doordat deze alleen door wetenschappers worden opgesteld. De beïnvloedingsmogelijkheden voor overheden zijn beperkt tot het opstellen van de inhoudsopgave, het bepalen van de publicatiedata, overheidscommentaar op conceptrapporten en het samen met de wetenschappers opstellen van de beleidssamenvattingen. Bij de vaststelling van de inhoudsopgave van het 7e IPCC-rapport is dit keer meer expliciet en integraal aandacht gevraagd voor rechtvaardigheidsaspecten. Nederland heeft dit destijds gesteund en zal dat blijven doen. Wetenschappers zullen op basis van deze inhoudsopgave gaan rapporteren wat er over gelijkheid en rechtvaardigheid in de wetenschappelijke literatuur is gepubliceerd.

23
Kunt u verzekeren dat Nederland zich ondubbelzinnig uitspreekt voor een ambitieuze *Methane Pledge* en zich actief inzet voor bindende, meetbare en snel uitvoerbare methaanreducties?

Antwoord
Nederland heeft zich op COP26 aangesloten bij de *Global Methane Pledge*. Met de ondertekening van deze pledge heeft Nederland zich gecommitteerd aan de internationale samenwerking om de mondiale uitstoot van methaan met tenminste 30% te reduceren in 2030 ten opzichte van 2020. Er is op deze COP geen nieuwe pledge voorzien. Wel heeft COP31-voorzitter Turkije een initiatief gelanceerd om de methaanuitstoot uit afval te verminderen. Nederland is nog in afwachting van de finale tekst van deze verklaring maar zal dit met een positieve grondhouding bezien vanwege het grote belang van het terugdringen van methaanuitstoot.

24
Welke voedselgerelateerde initiatieven ondersteunt Nederland op COP31, bijvoorbeeld rondom duurzame voedselsystemen, vermindering van emissies uit de veehouderij, voedselzekerheid en vermindering van voedselverspilling?

Antwoord
Dit is toegelicht in de Kamerbrief met de inzet voor COP31 die uw Kamer op 30 oktober jl. heeft ontvangen. Voor andere nieuwe initiatieven die tijdens COP31 worden voorgesteld, zal het kabinet steun overwegen als deze aansluiten op het Nederlands beleid, voldoende concreet zijn, en niet overlappen met bestaande initiatieven.

25

Is Nederland bereid zich in te zetten voor internationale afspraken die de koppeling maken tussen voedselsystemen, methaanreductie, ontbossing en een rechtvaardige transitie?

Antwoord
Nederland zet zich in voor verschillende internationale afspraken op het gebied van klimaat en duurzaamheid die raken aan voedselsystemen, methaanreductie, ontbossing en een rechtvaardige transitie. Een voorbeeld hiervan is de inzet op ontbossingsvrije handelsketens, waarin duurzame voedselproductie, emissiereductie en de belangen van boeren en lokale gemeenschappen samenkomen.

26
Kunt u deze vragen één voor één en voorafgaand aan COP31 op 9 november beantwoorden?

Antwoord
Ja.